ב"ה | גיליון 734
ערב שבת קודש
פרשת **תרומה** תשפ"ה

י-ם	16:58	18:14
ת"א	17:18	18:18
חיפה	17:08	18:13
ב"ש	17:19	18:15

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

הבריח שמחבר את כל המציאות

"וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מַבְרֵחַ מִן הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה". בתוך העובי של כל קרשי המשכן היה עובר הבריח התיכון (האמצעי) המחבר את כל קרשי המשכן להיות דבר אחד (יש קשר בין המלה **בריח לשרש חבר**).

כדי לחבר צריך שיהיה חור חלול באמצע, ובתוכו עובר הבריח. יש כאן סוד עמוק: כך אמר הבעל שם טוב על עצמו, שהוא יכול להפריך כל סברא למדנית... בלומר, בכל תפיסת עולם, בכל רמה ורובד של המציאות, בכל 'עולם' שהוא – תמיד יש איזו נקודת ריק, חלל, אין (כמו למשל 'הכתם העיור' בשדה הראיה שלנו). אבל דווקא הזיהוי של אותה נקודת אין, הוא שמאפשר לחבר ו'לשזור' את כל הממדים והעולמות, בכל אחד בפני עצמו יש חסרון שמבקש להתמלא.

לעומת זאת, מי שמרגיש שלם לגמרי, תפיסת העולם שלו נראית ללא פגם, זהו הפגם הכי גדול. לכן הבעל שם טוב, שרוצה לחבר ולא להפריד, מדגיש שהוא יכול לראות בכל דבר את נקודת האין וכך לחבר יחד את כל המציאות על כל רבדיה.

דרך נקודת החלל בתוך כל הקרשים, עובר גילוי האלוקות החודר בכל העולם כולו, גילוי אחד ויחיד מהדרגה הכי עליונה עד הדרגה הכי תחתונה, ש'תופר' את כל המציאות בחוט אחד. על החלל הטוב הזה נאמר "ולבי חלל בקרבי" – יש לי חור בתוך הלב, שדרכו אני מתקשר לקב"ה.

(מתוך "שיעורים בסוד ה' ליראיו")

אוצר הסיפור

מיהו "איש פלא"?

פירושו של **רבי אברהם האבן עזרא** (הסתלק בא' אדר) **זכה לחיבה מיוחדת אצל רבים מגדולי ישראל. הרבי מליובאוויטש למשל מביא, כי בימים עברו כשרצו לבחון איזה ראש יש לילד, היו מושיבים אותו ללמוד פסוק עם אבן עזרא, מסתירים ממנו את מפרשי הראב"ע, ורואים איך הוא לומד. עוד כותב הרבי, בשם ה"שערי תשובה" לאדמו"ר האמצעי, כי הראב"ע מסר את נפשו על קידוש ה'.**

פעם, בהיות רבי ישראל מהוסיאטין במקום מרפא וחיבה למי השתיה לריפוי, ניגש אליו יהודי מתקדם ('דייטשל', מודרני) ושאלו על זה שקורין אותו "וואנדער רבינר" [רבי פלאי, כינוי בגרמניה לבעל מופת], מה הכוונה בזה?

ואילו "וואנדער רבינר" – זהו המושל על עצמו

ענה לו מרן זי"ע: הנה יש "שטאט רבינר", והוא מושל על עירו; ישנו "קרייז רבינער", וזהו שמושל על חבל ערים; "לאנד'ס רבינר" מושל על כל המדינה, ואילו "וואנדער רבינר" – זהו המושל על עצמו...

והסמיך לדבריו דברי האבן עזרא על הפסוק "ואיש כי יפליא לנדור נדר נזיר": "יפליא, יעשה דבר פלא – כי כל העולם הולכים אחר תאוותם". הרי הפורש בקדושה מתאוות העולם הזה ומותרותיו, הוא הנקרא "איש פלא".

(מתוך "נפלאות הצדיקים")

אוצר הרמז

השמחה מעלה את כל המציאות

מחשבה אותיות **בשמחה** – **אם אדם שמח הוא מתקן את כל המחשבות.** שמחה היא השראה. חז"ל אומרים "אין 'והיה' אלא לשון שמחה" וגם "אין 'והיה' אלא לשון מיד" – מכאן אפשר ללמוד שאם אתה בשמחה אתה מקבל מיד את ההברקה-ההשראה מה עושים עם המחשבה.

כשאדם שמח הוא יכול לתפוס גם את הצד השלילי, כמו שבחתונה אדם מחבק גם את שונאיו – מחבק את כולם ומעלה את כולם יחד אתו בשמחתו. עיקר התיקון הוא "עבדו את הוי' בשמחה" ואז "באו לפניו ברננה", "באבד רשעים רנה" – אם אתה בשמחה כל הרשעים נעלמים ואוטומטית הכל עולה.

(י"ט סיון ע"ט)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב:דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

סוד האבן של חודש אדר – ישפה

התיקון של חדש אדר, שייך לבנימין. השבטים מכוונים לפי הלידה כנגד אבני החשן, והאבן האחרונה, האבן של בנימין, היא ישפה.

איך חז"ל דורשים "**ישפה**"? "**יש פה ושותק**". פלאי פלאים! הייתי חושב ש'יש פה ומדבר' – ה' ברא את הפה בשביל לדבר. לא! "יש פה ושותק". **ישפה** במילוי (**יוד שין פא הא**) עולה "**זכר עמלק**" – **על ידי השתיקה מוחים את עמלק** (בסוד "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח", "'לא תשכח' בלב", בשתיקה).

באמת כתוב שיש דעת בתוך הפה, "דעת גניז בפומא". בתוך הדעת יש תרין עטרין, דגבורות ודחסדים, הדעת מתי לשתוק ומתי לדבר. קודם כל צריך לדעת מתי לשתוק. הדעת שבתוך הפה היא סוד החשמל, הדעת מתי חשים ומתי ממללים. שם, בין ה"חש" ל"מל", יש הבדלה – הדעת עושה את עיקר ההבדלה בין הטוב והרע, בין השכחה ובין הזכרון, ה"דעת דגניז בפומא" ששרשה דעת דרדל"א, כידוע.

> הייתי חושב ש'יש פה ומדבר' – ה' ברא את הפה בשביל לדבר. לא!

שוב, למרבית הפלא הפה הוא קודם כל בשביל לשתוק. העונש של המן הוא תליה על עץ גבוה חמשים אמה – זהו העונש של הקליפה, מחית עמלק. אבל "זה לעמת זה עשה האלהים", יש תליה בקדושה – "תלה ארץ על בלימה" (בגימטריא "בראשית"), העולם קיים "על מי שבולם את פיו בשעת מריבה". זהו בעצם מרדכי היהודי, הוא בולם את פיו והוא "תלה ארץ" – כל המציאות תלויה על הצדיק הזה, "צדיק יסוד עולם", שהוא "יש פה ושותק". הפה הוא בשביל התליה של הקדושה.

מי הראשון שמתקיים בו "יש פה ושותק"? קודם כל חז"ל מזכירים את רחל אמנו. יש לה פה, אבל היא מוסרת ללאה את הסימנים, ובשהיא רואה שמביאים את לאה ליעקב בליל הכלולות שלה היא שותקת. רחל היא עולם הדבור, ועם כל הדבור שלה – יש לה דעת בתוך הפה, "יש פה ושותק".

אחר כך כתוב שבנימין, הבן השני שלה, גם יודע לשתוק. לכן האבן שלו היא "ישפה". באיזה הקשר הוא שותק? הוא הרי יודע מה שהאחים עשו ליוסף – על שם מה שארע לו הוא קרא את שמות כל הבנים שלו, החל מ"**בלע**" על שם "**שנבלע** בין אומות העולם". הוא ידע הכל, אבל כמו שיצחק אבינו ידע שרצון ה' לא לגלות זאת ליעקב, כך בנימין – שכמובן לא השתתף במכירת יוסף – לא גילה ליעקב. יש לו פה ושותק, ולכן זכה באבן הישפה.

מי אחריו? שאול המלך. יש לו פה, אבל "את דבר המלוכה לא הגיד". אחרי ששמואל משח אותו, הוא היה טיפוס מאד צנוע – והוא לא הגיד, לא גילה את דבר המלוכה. יש לו "מלכות פה", "באשר דבר מלך שלטון", שולט בדבור שלו, והוא יודע את סוד השתיקה – כי יש לו דעת בתוך הפה, סוד ה"ישפה", "יש פה ושותק".

הרביעית היא אסתר המלכה, "אין אסתר מגדת עמה ואת מולדתה כאשר צוה עליה מרדכי".

יש פה השתלשלות, ארבעה "יש פה ושותק" שחז"ל מונים, בגלל ה"דעת דגניז בפומא". מתחיל באשה ונגמר באשה – רחל היא עיקר כנסת ישראל ואסתר היא כנסת ישראל שיורדת בגלות, מתבוללת, וסופה לעלות, "ירידה צורך עליה". ביניהם יש את בנימין ואחר כך את שאול, שחוטא בכך שהוא חומל, אבל תיקון כולם הוא "יש פה ושותק", "סיג לחכמה שתיקה".

(ליל פורים תשפ"א)

אוצר קצר

גילוי נקודת היהדות

הרבי פעם הגדיר ש**אינו-יהודי מקבל בעצם ויהודי משפיע בעצם**. כשיהודי נותן הוא מגלה את עצם נקודת היהדות שלו – זהו היהודי שלו. ליהודי יש מצוה ללכת בדרכי ה' ולהתדמות אליו, והמצוה של ה' היא מצות הצדקה – עליה נאמר "רחבה מצותך מאד" והיא בסוד "לבושו צדקה". לכן, העיקר הוא מתן בסף מתוך כיסופים להתדמות אליו יתברך.

אנחנו ברוך ה' יהודים, כל בקר מברכים "שלא עשני גוי" ורוקדים ושמחים, מוחאים כפים. שוב, בנתינה יש את השמחה הגדולה של היכולת להיות יהודי, שהיא היכולת להשפיע, לתת. כשיהודי מגלה את עצם היהדות שלו, את נקודת ה"משפיע בעצם" שלו מתגלה אצלו ה"שמחה בטהרתה" – ביטוי שהרבי טבע.

כמובן, **צריך לתת למטרה חשובה, והמטרה הכי חשובה היא להפיץ אידישקייט, להפיץ אור, אור של גאולה, של משיח**. זהו, בעצם, האור של החסידות. יותר שמחים בכל שיותר מפיצים, ומשקיעים בהפצה את כל הכחות, כל המאמצים, כל ה"מזל תקיף" וה"מזל בריא" של החדש – להאיר את העולם, להכין את העולם למלך המשיח.

(אור ל-ל שבט תשפא)

אוצר הפתגם

ע"י שיהודי נותן צדקה הוא זוכה להתרומם, מלשון תרומה.

(ח אדר א עט)

הבעש"ט כותב, ובהרבה מקומות כתוב, שעיקר השמחה בתורה הוא שמחת חתן וכלה.

(י"ז מנחם אב ע"ט)

שמחה אמיתית היא "שמחו צדיקים בהוי'" – שמחה בהוי' לא בעצמי.

מהווה עיצוב: דעה אביחיל | 054-6580146